

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in po-
šiljajo uredništvu lista »Mir«
v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure po-
poldne.

Rekopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rekopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštne znamke.

MIR

Glasilo koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

Upravništvu lista »Mir«
v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vln.
od garmond-vrste vsakekrat.

Leto XXXIII.

Celovec, 16. maja 1914.

Št. 19.

V nedeljo, 17. maja na tabor!

Zanimanje za tabor pri Sv. Katarini v Šmihelu nad Pliberkom je po celi Podjuni zelo veliko. Od vseh krajev dobivamo poročila, da so ljudje za tabor silno navdušeni. Naznanjamo, da bo v župni cerkvi v Šmihelu v nedeljo sveta maša tudi ob tričetrt na 12., da ne bodo brez maše tisti, ki so odšli od doma pred domačo božjo službo.

Tabor se vrši pod milim nebom ob pol 2. uri in bo spored pravočasno končan.

Ljudstvo, na tabor po pravice!

Sejm v Sinčivasi.

Ne da se tajiti, da živimo v času modernega napredka. Kar se je pred petdesetimi leti zdelo nemogoče, se danes v eni sapi izvrši. Na mesto človeka je stopil stroj in na mesto živine je stopil človek. To je moderni napredek. Dokler ljudje niso poznali modernega napredka, so bili upeljani sejmi, na katere je prignal kmet svojo živino na prodaj, kjer je obiskalo take sejme večje število kupcev. Tako je bilo nekdanj, in kmet je boljše izhajal, kakor izhaja danes. A rodil se je na Koroškem mož, katerega bog je denar. Ta mož oznanjuje moderni napredek, to je: napredek brez Boga, napredek v strasti, v ošabnosti in brezobzirnosti. Ta koroški Mohamed je ujel in vzgojil svoje verne janičarje in sužnje. Njegova telesna in dušna straža pa je: Koroški »Bauernšrek«, kateri nosi vabljivo ime »koroški Bauernbund«. Ta koroški »Bauernšrek« je naznanil, vabil, hujskal in trobil s svojimi umazanimi trobentami na »koroški dan« in Sinčovas je doletela žalostna zgodovinska čast, da se je na njeni domači vaški zemlji po nemški kulturi in maniri vršil »Koroški dan«, ta prvi moderni sejm na Koroškem. Ali je bilo »bauernpuntarsko« zborovanje v Sinčivasi 19. aprila t. l. kaj drugega kot moderni sejm? Prav nič drugega! Koroški »Bauernšrek« je zaukazal na povelje od zgoraj, da imajo priti vsi mešetarji, ki zastopajo »mešane« okraje v deželni, oziroma v državnem zboru na moderni sejm v Sinčovas in da naj pripeljejo s seboj tudi nemškonacionalno in nemčursko živino v obilni meri, kjer se pričakuje mnogo kupcev od slovenske strani.

In prišli so vsi mešetarji, da zastopajo »mešane« okraje in pripeljali in prignali s seboj vso živino svoje vrste od Beljaka do Dravograda, od Železne Kaple pa do Vovber; okoli tisoč glav po številu. Prišlo je na ta moderni sejm tudi prav lepo število poštenih slovenskih kupcev, a ker je sejmna živina po veliki večini v kratkih presledkih tulila, cebala, grizla in jezik brusila, so sklenili slovenski kupci, si živino samo ogledati, ker so se po pravici bali, da si z njo okužijo svoje hleve. In moderni sejm se je v gostilni »Vajeti daj« v Sinčivasi začel. Kot prvi mešetar se oglasi France Kožuvinar. Povedal je, da je vlada odposlala potrebno osobje, ki bo pazilo na »Maul- in

Klauenseuche« (kugo na gobcu in parkljih) in da živina v njegovem področju razume samo nemški. Končavši svoj »Kolomanov zegen«, je dejal: »Jokl, geh' du voron, host die größer'n Stiefel on!« In Jaka iz Žihpolj je nastopil. Imel je pa s seboj svoje stare »lajne«, katere je neusmiljeno martral in vrtil. Zagodil je: »Konjiček ob Vrbskem jezeru«, »Zacoprani Slovenci« in »Nemčija nad vse«. In živina je zatulila: H-a-i-! In Jaka je bil zadovoljen s svojim uspehom. Za Jakom je nastopil Šimen z žago kot mešetar iz Zilske doline. Godel je v pisani nemščini. Prepeval je čast in hvalo sedanjemu šolskemu sistemu na Koroškem. Objedal in grizel je one občine, katere tirjajo za slovenske otroke slovenske šole in hvalil one Slovence, ki nočejo biti to, kar so, ampak se bahajo z narodnim izdajalstvom, kakor se baha tudi on. Ost njegovega mešetarenja je bila: Kupite nemščino! In zasrbelo je živino pod parklji sprednjih nog.

Milostljivo je bilo odmerjeno tudi slovenskemu kupcu Grafenauerju pol ure časa, da si iz vzvišenega mesta ogleda moderni sejm v Sinčivasi. Poudaril je takoj, da ni prišel kupovat živine, ampak samo opozarjati svoje sovrstnike na zvižaje in hinavščino nemškonarodnih mešetarjev, katerim je njihovo juho krepko zasolil.

Nastopi veletržec, koroški Mohamed, in z glasom, ki bi bil boljše stvari vreden, proklinja Kranjce in proklamira koroško deželo kot last svojih janičarjev, in naj so ti Korošci, Kranjci, Čehi ali Rusi. Ta sorta je zarjavela »heil«, oseba pa, ki je pazila na gobčno kugo, se je molče udala Mohamedovi volji.

»Kralj zmaja« je opozarjal na nevarnost, katera preti Koroški v deželi od strani neupogljivih Slovencev, katerih je vedno več in od strani kranjskih in zilskih odvetnikov in da se nemščina bolj sveti kot njegovi cekini. Klici: »Nieder mit die Pfaffen!«

Njegovo trudapolno delo za »Koroški dan« ga je pa tako zmučilo, da je čisto pozabil vprašati, ali hoče plačati »koroški pauernpunt« dolgove celovškega mesta, za katere dežela dobra stoji, in povedati, kdaj se bo zidal »Neu Venedig« na celovškem žabjaku? To bi bilo jako umestno vprašanje pri tej priložnosti. Saj ljudje na sejmi tudi nekaj gospodarskega prereštevajo in »punajo«. Na sejm v Sinčivasi so pa nemškonarodni mešetarji pesek sjali. Seveda, nemškonarodna »hruli - tuli banda« tudi pesek požre. Značilni pečat pa je dal »Koroškemu dnevu« — štajerski pezdenc, utisnjen v čelo človeku, katerega duševni proizvodi so smrdljivi kakor on in jih samo divje svinje požirajo. Kot zadnji se je oglašil kolerični »Matrikentoni«. Modroval je: Grafenauer je slovenski zveličar, slovenski duhovniki pa so goljufi, ki vedoma pačijo in zavijajo slovenska imena v krstnih knjigah; še sedanjega škofa, ki je pravi nemški škof in hoče napraviti red s slovenskimi hujskači, ne ubogajo. Bivši škof je pustil tem »farjem« vse veljati, tako da je zaraditega sam pamet izgubil. Koroški Slovenci niso Slovenci, ampak »Vindišarji«. Ob koncu svojega mešetarenja je privlekel iz žepa nek odlok krškega ordinarijata glede matričnega jezika, kateri odlok mu je pa samo v svojih prvih stavkih ugajal. Vidno razburjen, prebral je resolucijo, polno nezakonitih zahtev in pobožnih želj »koroškega Bauernšreka« (oficijelno Bauernbunda), za katero resolucijo je vladalo pristno sejmsko zanimanje.

Naravnost smešen pa je bil prizor, ko je ves »bauernpuntarski generalštab« nesel resolucijo ven iz dvorane na prosto in celo v prvo nadstropje Leitgebave gostilne, da bi se tam prebrala kakor kak »Oklic« na sejmi, ki ga nosi kak »Dienstmann - Commissär«, z besedilom: Hör! Kommt! Sehet! Heute 4 Uhr nachmittags: Kasperltheater, Besichtigung brüllender Raubtiere itd. Reda ni bilo več nobenega, zanimanja še manj. Na eni strani se je slišal »hau, hau!« na drugi strani pa je donel krepki slovenski »živio!« Tak je bil prvi moderni sejm v Sinčivasi. Ta članek se bo zdel nekaterim predrzen, nekaterim surov, nekaterim impertinenten. Jaz pristavim: Resničen je! Slovenski kupec.

Po stopinjah nemškonacionalnih zatiralcev.

Z nemškimi nacionalci, ki so udrli v slovenski volivni okraj, in s peščico nemškutarjev, ki so smrtnim sovražnikom katoliškega slovenskega ljudstva asistirali v Sinčivasi, smo korenito obračunali. Slovensko ljudstvo je bilo tega obračuna veselo. Od mnogih strani smo prejeli zahvalna pisma, ker smo pokazali nemškonacionalne divjačine v pravi luči. Govorili smo ljudstvu naravnost iz srca. Omenjali smo tudi stališče, ki je je zavzel glede nasprotnega shoda v Sinčivasi »Kärntner Tagblatt«. Nimamo navade, pečati se s tem glasilom koroških krščanskih socialcev, ker čutimo za to malokdaj potrebo. Saj je ta list za vse naše delo, za vse dogodke na slovenskem jugu gluh in slep, čeravno bi bil kot najjužnejši krščanski dnevnik poklican, informirati krščanskomisleče Nemce o najvažnejšem vprašanju v Avstriji, o jugoslovanskem vprašanju. Toda za to svojo nalogo ta list nima nobenega zmisla in išče o nas, svojih sosedih pred nosom, informacije šele pri drugih nemških listih, krščanskosocialnih, pa tudi strogo nemškoliberalnih. To pot pa nismo mogli molčati, ker nismo mogli zatajiti sebe in svojega programa. Nemškim nacionalcem je narekovalo njihov hujskaški shod v Sinčivasi edinole sovraštvo do Slovencev. »Kärntner Tagblatt« pa se jim je pridružil; postavil se je v političnem in narodnem oziru v svojem drugem poročilu o tem hujskaškem shodu popolnoma na njihovo stran. Zatajil je popolnoma katoliški princip enakopravnosti; po maniri nemških liberalcev je imenoval našo obrambo »die besonders in letzterer Zeit unternommenen Vorstösse der Slowenen«. Pridružil se je kolikortoliko, četudi v milejši obliki, nemškonacionalnim govornikom, ponavljal nekatere njihove puhle besede, ali iz nevednosti ali zlobe, ne vemo. Za nemškonacionalne nesramnosti, ki so jih uganjali nemškonacionalni hujskači v Sinčivasi, ko so brez pravega povoda napadli celo naše požrtvovalne, najboljše duhovnike, ni našel »K. T.« nobene grajalne besede, ampak je še udaril po gospodu župniku Poljancu, ker je ta na nesramno in lažljivo natolcevanje nemškutarja Lučovnika, da so Slovenci veleizdajalci, dal popolnoma primeren odgovor z medklicem: »Živio, naš cesar Franc Jožef!« Hujskaški shod v Sinčivasi je želel »K. T.« še veliko uspeha! Dovolj! V naših ljudeh je zavoljo tega poročila v »K. T.« zavrelo. Razumljivo! Če poroča kaj takega lutrovska »Bauern Zeitung«, se nihče ne bo čudil. Ali

da zavzema tako stališče list, ki se imenuje krščansko - socialen, mora presenetiti vsakega katoliškega Slovence.

V par stavkih smo pribili početje »K. T.« V odgovor na to je pa krščansko - socialno glasilo šele prav pokazalo svojo pravo barvo. V tem odgovoru se pridružuje »Kärntnertagu« za »enotnost Koroške«. Ne moremo si misliti, da ne bi »K. T.« vedel, kaj da nameravajo s takimi frazami nemški nacionalci. Če »K. T.« res ne ve, zakaj so sklicali nemški nacionalci shod v Sinčovas, potem si daje s tem ubožno izpričevalo in mu vračamo njegovo psovko »läppisch« (budalasto), ali pa se je postavil na nemško-nacionalno stališče, da Slovenec ne sme iskati pred sodiščem pravice v svojem jeziku. Mi si mislimo to »enotnost Koroške« tako, da vsakemu svoje, in mir bo v deželi.

Nemški nacionalci in z njimi seveda tudi »Kärntner Tagblatt« si pa mislijo: »Nemcem vse, nam pa nič!« To je res neka enotnost, pa enotnost volka, ki je »enoten« ostal, ko je ovco požrl.

Ta enotnost bi bila res krasna. Prej, ko bodo namreč nas požrli, bodo požrli Vas, krščanske socialce in na Koroškem bi »nastal popolen mir«, kakor so ga slikale »Fr. Stimmen« v številki 5. aprila 1914., ko so članek o nadškofu dr. Kaltnerju končali z besedami: »Kärnten muß deutsch und freiheitlich bleiben!« En krasen zgled, kako hočejo nemški nacionalci doseči tu enotnost in mir v deželi, je bila centralna kasa. Krščanski socialci so to na lastnem telesu dovolj bridko občutili!

In »K. T.« je zavrnil naše obtožbe, a ovrgel jih ni! Zelo se moti, če pravi, da je »Mir« nevoljen zavoljo stališča, ki ga je zavzel »Kärntner Tagblatt« glede matrik. Na to nismo niti mislili, ker se bo to vprašanje rešilo na drug način. Da to vprašanje ni rešeno v zadnji inštanci, dokazuje praksa v vseh drugih mešanih škofijah v Avstriji. Zdi se pa nam, da je »K. T.« prijel ravno za matrike, da bi sploh mogel »Miru« nekaj odgovoriti, četudi na napačni podlagi, ki je »Mir« ni zavzel.

Za lase je privlekel »K. T.« vprašanje o patriotizmu in dolži »Mir«, da za časa balkanskih vojsk ni bil patriوتيčen. To dokazuje le, da »K. T.« misli in čuti kakor obrek-ljivi in lažnjivi nemško nacionalni listi in zato si rad zapomni, kar ti listi prinašajo. Naj le navede konkretna dejstva, kdaj da je bil »Mir« nepatriوتيčen. Morda zato, ker ob vojski med Turki in drugimi balkanskimi narodi ni stal in ne bi nikdar stal na strani Turkov, ki so skozi stoletja pustošili naše kraje in morili naše ljudi! Bolje in bolj pravično bi bilo, če bi bil »K. T.« izvršil svojo dolžnost in bi bil svoj čas raje objavil izjavo našega vodilnega politika v tej zadevi na občnem zboru katol. političnega društva. Pa seveda za kaj takega nima »K. T.« prostora. Kaj bi pa »Freie Stimmen« reklo! Bog nas varuj!

»K. T.« prosimo, naj se ne lovi v meglenih frazah in obdolžitvah, ampak naj nam pove, katere da so tiste naše »neutemeljene nacionalne šovinistične zahteve«? Naj se izjavi, ali pozna knjigo »vilajet« in kako stališče da zavzema nasproti posameznim našim zahtevam!

Nedopustno krivico pa dela »K. T.«, ko dela za gibanje »proč od Rima« na Koroškem odgovorno — slovensko duhovščino. Ne bomo rabili primerne izraza za tako podtikanje. Saj je znano, da je to gibanje tudi v nemških krajih in da so vzroki za to gibanje pač čisto drugi! Naj manj jih je iskati pri nas! Naj nam pove, kateri so tisti nacionalno mešani kraji, kjer Nemci ne slišijo celo leto v svojem jeziku božje besede? Ven z dejstvi, potem bomo pa drugače go-

vorili! Če vlada in razne oblasti delajo Slovincem krivice in pošiljajo med Slovence nemške uradnike, zavoljo tega ti kraji še niso nacionalno mešani! Zavoljo teh par uradnikov, ki jih itak ni v cerkev, se ne bodo upeljale nemške pridige. S tem pa še ni rečeno, da se ne skrbi zanje na drug način, če le sami hočejo! Politiki naših plačanih renegatov se pa v naših krajih cerkve ne bodo odpirale! Obžalujemo, da se je to zadnji čas deloma že zgodilo, pa ne po krivdi slovenske duhovščine. Kličemo z vso odločnostjo: Do sem in ne več dalje!

Namesto da »K. T.« naprtuje »proč od Rima«-gibanje slovenski duhovščini, zoper katerega se ta bori z vso silo, naj se raje pobriga, da se bo mogel poučevati krščanski nauk za slovenske otroke v zmislu dekreta papeža Leona XIII. za poljske otroke! Odpadniki pač hočejo opravičiti svoje neopravičene korake in zvrčajo krivdo na druge, kakor Luter in Henrik VIII. na papeža, mi pa jih poznamo in jim merodajne besede v cerkvi ne bomo nikdar pripustili.

Razburjenje v Italiji.

Zavoljo spopadov med laškimi in slovenskimi delavci v Trstu se Italijani v kraljestvu zelo razburjajo. Po vseh večjih mestih po Italiji so dijaki priredili dne 5. t. m. demonstracijska zborovanja. V Rimu in Neapolju so se vršile demonstracije v velikem obsegu. »Il Secolo« poroča iz Neapolja, da je neki govornik napadel Avstrijo in so zborovalci pred avstrijskim konzulatom klicali »Abasso l'Austria!« (Proč z Avstijo!) Demonstrantje so naskočili konzulat, razbili okna, vrata in mnogo pohištva. Policija je bila brez moči. Dijaki so demonstrirali tudi v Torinu, Genovi, Paviji, Padovi, Bologni, Modeni in še v več drugih mestih. Iz tega je razvidno, da so bile demonstracije organizirane, najbrž iz vrst tržaških Italijanov.

Laške demonstracije se nadaljujejo.

Italijani niso bili zadovoljni s prvimi demonstracijami, ampak v vseh večjih mestih izgrede nadaljujejo. Italijanski socialni demokratje so zagrozili, da napravijo protidemonstracije, če ne ponehajo protiaustrijske demonstracije. V Florenci je prišlo med dijaki in socialisti do hudega pretepa. Red so naredili vojaki. Aretiranih je bilo nad 50 ljudi. Dijaki so streljali iz revolverjev.

V Milanu so se dne 8. t. m. popoldne ponovili izgrede s podvojeno silo. Množica je razsajala in razbijala pred policijskim ravnateljstvom in je končno izsilila, da so izpustili na prosto 60 aretiranih demonstrantov. Nato je udarila proti avstro-ogrskega konzulatu. Ker pa so ulice zasedli vojaki, infanterija in kavalerija, demonstranti niso mogli pred konzulat. Le posameznikom se je posrečilo predreti vojaški kordon, ki so se potem zbrali pred konzulatom in klicali »Abasso l'Austria!«

Laški kadetje napadli vilo avstrijskega prestolonaslednika.

Jako žalosten dogodek pa se je pripetil v Ferrari, kjer so se demonstrantom pridružili učenci vojaške šole, kadetje. Udrli so pred vilo, ki je last avstrijskega prestolonaslednika, nadvojvode Franca Ferdinanda, kjer so vzklikali »Abbasso l'Austria!« in tudi vilo znatno poškodovali. Ometavali so vilo s kamenjem in blatom. Priti sta morali dve stotnji infanterije in oddelek artiljerije, ki so napravili kordon okoli razsajajočih kadetov, bodočih laških častnikov, pri čemer je prišlo do krvavega spopada in je bilo več stražnikov nevarno ranjenih. Areti-

ranih je bilo 13 kadetov. Zvečer so jih potem izpustili. Vsekakor pa pridejo pred sodišče. — Italija je pač res lahko ponosna na te svoje bodoče častnike, ki izkazujejo tako čast prestolonasledniku tiste države, s katero baje veže Italijo najprisrčnejše prijateljstvo!

»Patriotični« Nemci in Lahi.

Tržaški Lahi so vsled izgrediv odrešenih bratov v Italiji silno navdušeni in so tudi hoteli napraviti v Trstu demonstracije proti Slovincem. Policija je pa njihove demonstracije udušila. V isti sapi so pa napravili v Trstu shod tudi privandrani Nemci, ki ga je sklicalo nemško politično društvo za Trst. Kaj porečejo k temu nemško-nacionalni hecarji na Koroškem? Ali bi ne veljal za privandrane Nemce v Trstu po nemškonacionalnem receptu napravljeni rek: Trst Tržačanom! To je Slovincem in Italijanom, ki so v Trstu domačini? Na tem shodu je govoril tudi spodnještajerski nemškonacionalni poslanec Mark hl. Na shodu so se Nemci zavzemali za »patriotične« Lahe in sklenili, da jih bodo povsod podpirali zoper Jugoslovane, namreč zoper Slovence in Hrvate. Tako pomagajo »patriotični« Nemci, ta »državo vzdržujoči element«, kakor se sami imenujejo, izpodkopavati Avstriji trdna tla v Trstu in Primorju sploh. Nemci dobro vedo, da držijo avstrijski Trst in ga branijo pred Italijo edinole Slovinci. Če zavladajo kdaj v Trstu Slovinci ali zadobijo vsaj še primerno večjo moč v Primorju Slovinci in Hrvati, potem Trst nikdar ne bi postal ne italijanski, ne pruski, ampak zavedno bi ostal avstrijski. Tega pa nemški nacionalci nočejo, ker bi Trst prejkoslej radi videli v pruskih rokah. To je namen in potem nemško-italijanske zveze proti Slovincem na jugu.

To ima vlada zato, da izpodriva na jugu domačine Slovence in nastavlja privandrane Nemce in da podpira Lahe proti Slovincem. Italijani res ne potrebujejo ničesar drugega več kakor visoko šolo v Trstu, in potem bi rekli: Z Bogom, ljuba Avstrija v Trstu! Trst je tvoj le še po imenu, po duhu in bodočnosti je že italijanski.

Nemčija in Trst.

»Narodno Jedinstvo«, ki je začelo izhajati v Zagrebu, je dobilo od svojega dopisnika v Petrogradu poročilo o prizadevanju Nemčije, da se polasti enkrat Trsta. Dopisnik zatrjuje, da je dobil informacije od strani, ki je vedno prav dobro informirana. Dopisnik N. J. potrjuje, da se Nemčija pogaja z Rusijo, da je vprašanje v nemško-ruskem sporazumu eno izmed najvažnejših, ki so na dnevnem redu, da pa je običajno ob vprašanju, kaj bo s Trstom? V tistem trenutku, ko bi trojni sporazum (Rusija, Angleška in Francija) dovolil Nemčiji pot do Trsta in Jadranskega morja, ne bi Nemčije prav nič več ne zadrževalo, da popolnoma zapusti svojo avstro-ogrsko zaveznico. A temu stremljenju Nemčije nasprotujeta posebno Francoska in Angleška zavoljo ravnotežja v Sredozemskem morju, ker se bojita premoči Nemčije, Rusija pa nasprotuje zavoljo Slovencev. Vse naglašanje Nemčije o ojačenju trozveze je le poizkus, da izsili od trojnega sporazuma, da se uda v tem vprašanju.

Tako razumemo, zakaj se Nemci tako pehajo za Trst, ki ni njihova last, kjer niso niti domačini. Tako razumemo Doberniga, zakaj venomer naglašja, da mora postati pot do Trsta in Jadranskega morja

Cilj naših želja

leži večkrat zelo daleko. Vkljub temu pa ga lahko dosežemo, ako imamo potrebno potrpežljivost, delavno moč ter smo zdravi. Posebno zdravi moramo biti, ako hočemo našemu cilju krepko slediti, in moramo naše zdravje obvarovati vseh vplivov, katerim je izpostavljeno pri prepihu, prehlajenju in vlažnosti. Pri tem nam Fellerjev prijetno dišeči rastlinski esenčni fluid z znamko »Elzafluid« dobro služi.

Pri influenci, bolečinah v vratu, težkem požiranju, hripavosti, zaslezenju in praskanju v vratu se je izkazal za slez razkrajajoče, kašelj blažeče in antikataralično sredstvo. Tudi pri drugih bolečinah je zanesljiv pomočnik. Prav zanimiva so poročila oseb, ki so Fellerjev »Elzafluid« rabile. Gospod Fran Paul, Ljubno (Leoben), Štajersko, Petertunnerstrasse 20, piše: Moja žena je dalj časa trpela na očesni slabosti, da že skoro ni več videla in ima samo vsled Vašega »Elzafluida« zopet zdrave oči. Tudi meni samemu je Vaš »Elzafluid« odstranil dolgotrajne bolečine v prsih, moji hčeri pa je pomagal do ojačenja lasišča in učinkoval na gosto rast

las. Prosim, pošljite mi zopet 12 steklenic tega izbornega, osvežujočega in jačečega domačega sredstva. Fellerjev staropreizkušeni »Elzafluid« naj bi naši bralci imeli vedno pripravljen, saj vendar 12 steklenic stane franko samo 5 kron. Tudi svoja prebavila, želodec in črevo, bi morali vedno imeti zdrava, pri čemer nam ob pomanjkanju slasti, gorečici, zagatenju, bljevanju in napenjanju dobro služijo Fellerjeve rabarbarske kroglice z zn. »Elza kroglice«. 6 škatlic stane samo 4 K franko in se istotako kakor fluid dobivajo pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elzatrg št. 67 (Hrvaško). Našim bralcem priporočamo, da imajo oboje v hiši. — — — — — bezc.

Nemcem odprta. Ti ljubi »patriotje« želi mi slijo na čas in ga morda že komaj pričakujejo, da bi zavladala v Trstu nemška piket-havba, toda Prusaki bodo prišli v Trst le preko mrtvih slovenskih trupel. To si naj zapomnijo gospodje Dobernig in tovariši! Naša država je močnejša, kakor si morda domišlja vsenemška gospoda, ki zato zatira nenemške narode v državi, da bi čimprej uničila našo državo. Toda sanje ostanejo ponavadi le sanje, če so še tako sladke!

Politične vesti.

DELEGACIJE.

Avstrijska in ogrska delegacija zborujeta v Budimpešti. Minister za zunanje zadeve grof Berchtold je predložil delegatom takoimenovano »rdečo knjigo«, v kateri opisuje »uspehe« avstrijske zunanje politike za časa balkanskih vojsk. Delegati pa o kakih uspehih niso prepričani, in razmere naše države do sosednjih držav niso tako rožnate, kakor jih je slikal grof Berchtold. Socialni demokrat dr. Ellenbogen se je o ustanovitvi samostojne Albanije izrazil nepovoljno. Zavoljo Albanije bodo venomer nastajale za našo državo neprijetnosti in bo zavoljo Albanije nevarnost, da se Avstrija in Italija razdvojita in si skočita v lase.

Važen govor dr. Korošca.

Slovenski delegat dr. Korošec je v svojem govoru poudarjal sledeče: Jugoslovani morajo biti zelo previdni, kadar govorijo o razmerju do balkanskih držav, da se jih ne bo denunciralo, kakor da bi bili nezanesljiv element v Avstriji, ki mu ni zaupati. Ta nezaupljivost do Jugoslovancov je neopravičena. Politika, kakor se uganja nasproti Jugoslovanom v Avstriji in Ogrski, je res taka, da bi jih lahko odtujila državi, ali naši so politično tako dobro vzgojeni, da bi tudi v zapeljivih slučajih ne sledili zapeljivcem in da zaupajo v dinastijo (vladarjevo rodbino), ki bo v danem trenutku vendarle nekaj dala na zvestobo Jugoslovancov. Z ozirom na Bolgarijo ne delamo prave politike, da bi jo navezali nase. Za vzgled bi si morali vzeti Rusijo. Jugoslovani nujno želimo boljših razmer do Srbije, že zato, da ne bi mogla Srbija hrepeneti po našem ozemlju. Govornik pozdravlja imenovanje dr. Mandića za namestnika deželnega predstojnika za Bosno in Hercegovino, ki je napravilo najboljši vtis. Sedanja velikomadžarska politika, ki razlašča katoliško obrežje na hrvaškem ozemlju, je še bolj nevarna, kakor je bil hrvaški komisariat. Govornik izjavi, da pač ni nobenega katoliškega politika, ki ne bi želel cesarju še dolgega življenja in skorajšnjega ozdravljenja. Če se pa v zvezi z osebo prestolonaslednikovo govori o tem, da se bo enkrat Bog ve kaj zgodilo, da bomo marširali zoper Italijo, obnovili cerkveno državo, šli nad Madjare, da bomo napadli Srbijo, izgnali Jude, poklicali jezuite itd., je to le neodpustljivo, brezvestno početje, politika, ki se tudi ne more imenovati patriotska in ki stremi po nemirih. Mi ne potrebujemo Italije, pač pa nas bo zmiraj potrebovala Italija z ozirom na svojo politiko glede Sredozemskega morja in Male Azije. Kar se tiče ravnanja z Italijani v Avstriji, bi si Jugoslovani le želeli, ko bi se z nami ravnavalo enako. Pri preureditvi v Albaniji in izvolitvi kneza se je premalo oziralo na verske razmere. Že danes se kaže, da hoče albanski knez najrazumnejši del prebivalstva, namreč katoličane, zapostavljati. Govornik vpraša nato zunanjega ministra, kako je s protektoratom (varstvom) nad katoliki v Albaniji in v novopridobljenem srbskem ozemlju, če obdrži pravice patronata Avstrija, ali če preidejo te pravice sedaj na Srbijo.

Odmev dr. Koroščevega govora.

Zastopnik češkega veleposestva, ene izmed najuglednejših strank v Avstriji, delegat grof Clam - Martiniz je naslednji dan izjavil, da je dr. Korošcu hvaležen za njegove besede. Govoril je kot črno - rumeni Jugoslovani v imenu velikega števila črno - rumenih Jugoslovancov, kar je v sedanjem trenutku posebno važno, ker so Jugoslovani poklicani, da igrajo veliko vlogo v monarhiji in da tvorijo mogočno oporo dr-

žavi. Prosi delegata dr. Korošca, da naj te svoje besede glasno in kolikorkrat le mogoče govori proti našim južnim in južnozhodnim mejam. Radi dogodkov na Balkanu so nastale med Jugoslovani gotove struje in nekatere vroče glave sanjajo o skupnosti Jugoslovancov. Če se bodo včerajšnje dr. Koroščeve besede vedno glasno ponavljale, lahko te sloje prepričamo, da je skupnost Jugoslovancov, če pride do nje, le v mejah monarhije mogoča.

Dr. Šusteršič o razmerju do Italije.

Kakor govor dr. Korošca je vzbudil tudi govor dr. Šusteršiča veliko pozornost. Dr. Šusteršič je vprašal zunanjega ministra, če so resnična poročila listov, da sta Berchtold in laški zunanji minister razpravljala v Opatiji tudi o avstrijskih notranjih zadevah. Za našo monarhijo bi bilo sramotno, če bi dopustil, da bi bila javnost prepričana, da ima katerakoli država pravico, da se vmešava v naše notranje - politične zadeve. Splošno pozornost je vzbudilo, da ni bil na sestanek v Opatijo povabljen tržaški namestnik princ Hohenlohe. Ta opravlja svoje mesto tako, da želimo, da bi se povsod tako pravično opravljala državna služba. (Na Koroškem na primer. Op. ured.) On je odličen avstrijski uradnik, ki sodi, da so pred postavo vsi narodi enaki.

Lahom se v Avstriji dobro godi.

V italijanskem časopisju in v nam neprijaznem inozemskem časopisju se veliko piše o položaju avstrijskih Italijanov. Italijansko časopisje, celo tisto, ki je vladi blizu, opisuje njihov položaj kot žalosten in govori se celo, da so zatirani. Ta trditev je, milo rečeno, smešna. Italijani v Avstriji ne uživajo samo v polni meri državljanskih pravic, niso samo enakopravni, marveč zavzemajo pri nas naravnost privilegirano stališče, kar dokazujejo razmere v Gorici in v Istri. Dajte Slovencem in Hrvatom na Primorskem tiste pravice, ki jih imajo Italijani, pa bodo zadovoljni! Trst smatrajo Italijani kot čisto italijansko posest, dasi je dejansko mešano mesto. Kljub ponovnim razsodbam najvišjega dvora jih ni mogoče pregovoriti, da bi ustanovili za Slovence v Trstu javne ljudske šole. Za svoje odlično stališče bi morali Italijani avstrijski državi biti zelo hvaležni, namesto hvaležnosti se pa čita v italijanskem in v ostalem inozemskem časopisju vedno, da se v Avstriji Italijani zapostavljajo in zatirajo. Naravnost nečuveno je, ker se v Italiji zato razburjajo, če Slovenci prirede v Trstu navaden izprehod! Ali morebiti v Italiji mislijo, da bi se bili morali Slovenci pustiti mirno od Italijanov pretepati? Italijani se morajo že enkrat navaditi, da živi majhen del njihovih rojakov v Avstriji, ki mora tudi v Avstriji ostati, potem tudi na italijanski strani ne bo nič nasprotovalo popularnosti zveze z Avstrijo. Vsak Italijan danes ve, da Avstrija nasproti Italiji ne zasleduje agresivne politike. Obdržati hočemo, kar imamo, in tega nam ne sme nihče zameriti. Italijani naj zavzamejo tisto stališče, ki je mi zavzemamo.

Glede slovenske politike se je izrazil, da hočemo Slovenci močno monarhijo, ker se hočemo v njej razviti. Slovenci ne maramo pripadati kaki južni nemški »Windische Mark«, tudi ne kaki veliki italijanski Beneški, tudi v pravoslavju ne maramo utoniti, ker se brezpogojno držimo svoje vere.

O kaznovani kompaniji 17. pešpolka v Celovcu.

Nato se peča govornik podrobno z znanimi dogodki pri 6. kompaniji 17. pešpolka v Celovcu. Poudarja, da je Kranjec znano izvrsten vojak, ubogljiv, inteligenčen, trpežen. Da tudi prenese strogost, v kolikor je glede na disciplino potrebna, da pa ne prenese tiste pretirane strogosti, ki ni drugega kakor šikaniranje. Čuje se — in o tem se baje govori tudi v častniških krogih — da tako pretirano strogost prakticira stotnik 6. kompanije. Moštvo te kompanije je imelo zavest, da se šikanira. Menda je kompanija enkrat bolj slabo streljala in vsled tega je prepovedal stotnik celi kompaniji izhod po 9. uri. Okoli 20 mož se tega povelja ni držalo. Izostali so brez dovoljenja, deloma celo noč, in se tudi vpijanili. To je gotovo grajati in noben resen človek ne bo zahteval, da bi to ostalo

brez kazni. A navedeno moštvo je zadela naravnost drakonična kazen od strani vojaške sodnije. Ječa od štirih let do dveh let! Najlažja kazen je bila za novince: devet mesecev ječe! Skupaj 45 let in devet mesecev.

Govornik zahteva, da se zadeva hitro popolnoma pojasni. Dosedaj znana dejstva utrujejo vtis, da zadene moralična krivda stotnika vsled nepotrebne, pretirane strogosti. Minister je odgovoril, da mu o teh dogodkih doslej ni bilo nič znano, da se bo pa takoj informiral in čim prej odgovoril.

Dr. Korošec o vojaških zadevah.

V pododseku za vojaške dobave je dne 7. t. m. delegat dr. Korošec grajal vojaško upravo, da je letos proti jasnim določbam zakona in izvršilnih naredb odločila za klasifikacijo konj samo dva meseca ter vsled tega odredila klasifikacijo redoma le na enem mestu sodnih okrajev. Zastopnik vojaške uprave je zatrdil, da se v bodoče to ne bo več zgodilo in da so bile letos temu vzrok le izjemne razmere.

Zaradi dobave sena in slame pri slovenskih zadrugah je omejil govornik, da je zadnji čas vojaška uprava postopala kulantno in želeli je, da ostane pri tej kulanci.

Dnevne novice in dopisi.

Cesarjeva bolezen. Cesar se počuti razmeroma dobro. Katarni pojavi so pa neizpremenjeni.

Občinske volitve v Celovcu v tretjem volilnem razredu. Kakor prejšnja leta, je bila tudi letos udeležba pri volitvah zelo slaba. Od več nego 1500 volilcev jih je volilo le 357. Od 340 veljavnih glasov je dobil Hofer 327, nadrevident Franc Wilfan 327 in Wilhelm 293 glasov.

Dr. Brejc častni član občine Ojstrica. Občina Ojstrica je imenovala gospoda dr. Janko Brejca za častnega občana. Čestitamo!

Cerkvena vest. Gospod Franc Virnik, župnik v Št. Jurju pri Celovcu, je resigniral na podeljeno mu župnijo in Komendo Reberca.

Župnik Perč †. Pri usmiljenih bratih v Št. Vidu je v četrtek, dne 7. t. m., zatisnil oči gospod župnik dholiški Matija Perč. Bolehal je že dlje časa na vodeniki, a na smrtno posteljo ga je bolezen prikleknila šele v ponedeljek. Pogreba se je udeležilo veliko število pridnih Dholčanov, čeravno so imeli dolgo pot, ker se je pogreb vršil v Št. Vidu. Kondukt je vodil prečastiti gospod dekan in mestni župnik celovski Henrik Angerer. Razen domačih gospodov so bili pri pogrebu še gospodje duhovniki Bayer, Kasl, Kogler, Pirker Ludovik, Šnedic, Vaňa, Viternik, Zeichen, Žak. Rajni je bili šele 40 let star. Rojen je bil na Obirskem. Prva leta svojega kaplanovanja se je pečal tudi s pisateljevanjem. Imel je spretno pero in je bil nadarjen. Naj v miru počiva!

Umrli je v Celovcu gospa Elizabeta Brugger, vdova po rajnem dolgoletnem knjigovezu Mohorjeve družbe Martinu Bruggerju. Pogreba se je udeležilo osobje Mohorjeve družbe z ravnateljem g. dr. Rožičem na čelu. — V Celovcu je umrl tudi trgovec Jožef Knez, star 60 let.

»Slovenski Straži« je daroval po celovski podružnici »Slovenske Straže« gospod župnik France Uranšek v Žvabeku namesto venca na grob sošolcu, umrlemu župniku Mat. Perču na Dholici, 10 kron. — Hvala!

Ljubljanski gledališki igralci uprizorijo v Celovcu v nedeljo, dne 7. junija, ob pol petih tridejansko burko »Maks v škripcih«.

Vojaška postaja za golobe - pismonoše. S 1. majnikom je vojaška oblast ustanovila v artiljerijski vojašnici v Celovcu c. in kr. vojaško postajo za golobe - pismonoše, ki jo vodi vpokojeni stotnik gospod Žiga Randé.

Vsa slovenska županstva naj v jubilejnem letu slovenske kmetske veljave, ko je slovenski kmet pred 500 leti še umeščal na Gospasvetskem polju svoje vojvode, manifestirajo s tem, da se vsako slovensko županstvo z rednim letnim doneskom uvrsti med podpornike »Slovenske Straže«. Posnemajte slovenska županstva: Bloke, Be-

gunje pri Lescah, Blagovica, Hrenovice, Št. Jurij pri Grosupljem, Jurjevica pri Ribnici, Kojsko, Dol. Logatec, Litija, Moste pri Ljubljani, Prečna, Selca, Št. Vid pri Vipavi, ki so letos že darovala. Slovenska županstva, pokažite s tem, da se pridružite »Slovenski Straži«, da ste prva poklicana braniti slovensko veljavo! Občinski možje po celi Sloveniji, pridružite se temu klicu! Vaša narodna zavednost bo v čast domovini.

Lep sad Baragovega misijonskega dela. Časopis »Kat. Missionen« poroča v zadnji številki sledeče: Dne 8. decembra 1913 je bil v stolni cerkvi Jezusovega Srca v Superioru (Wisconsin) posvečen v mašnika potomec Čipeva Indijancev. Mladi duhovnik je skoro čiste indijanske krvi in ga rojaki imenujejo Tinbiškogijik. Po očetu je član Čipeva rodu, ki biva ob izvirku reke Misisipi. Ta rod je spreobrnil naš rojak Baraga pred 60 leti. Mati mašnikova se imenuje Atageke in je tudi iz plemena Čipeva. Stara mati mladega mašnika je bila 96 let stara, ko je bila krščena. Brat je še dandanes medicinar (čarovnik) pri Mideviviu plemenu. Nove maše so se Indijanci udeležili v silno velikem številu. Mladi mašnik je študiral v Rimu in v Inomostu in govori poleg domačega jezika še laški, francoski in angleški in nemški jezik. — Kako je čudovita katoliška cerkev, ko se v njej zbirajo vsi narodi in ko vsi doprinašajo svoj del, da se širi kraljestvo božje na svetu.

Koroške specialitete kolodvorskih cvetk. Preteklo nedeljo, dne 10. majnika 1914, četrte ure pred desetimi dopoldne se je nagajalo v Celovcu na glavnem kolodvoru pri cddelku južne železnice dami Korošici-Slovenki z zadržanjem voznega lista v »Sinčovas«, ker ga je zahtevala slovenski. Ko ga na dvakratno zahtevo potnica še ne dobi, posreduje poleg na listek čakajoči neznan mož s tem, da pove nemško ime za slovensko »Sinčovas«. In službujoča dolgotrpa nagajivka se še vedno bori v sebi, bi li dala — bi li naprej nagajala. (Kaj ne »Kärnten den Kärntnern — aber nur, wenn sie nicht »bindi« sind?!) Dovolj si še prej popolnoma neopravičeno vprašanje: »Können Sie denn nicht deutsch? Sie können ja doch deutsch! Also sprechen Sie deutsch!« Na molk potnice in po še malem pomišljanju ji šele izroči za gotov avstrijski denar vojni listek v mešanem mestu jezikovno mešane države!

Konkurz. Pekovski mojster Schmucker v Beljaku je v konkurzu.

Dezertiral je David Romanin, sin celovškega slikarja Romanina, od petega dragonskega polka v Gorici in jo popihal v Italijo.

Gostovanje ljubljanskega dramskega ansambla po Kranjskem, Koroškem in Štajerskem pod vodstvom režiserja gospoda Milana Skrbinška. — Ravno kar so se vrnili slovenski igralci iz svoje turneje po Goriski in Istriji v Ljubljano in nadaljujejo svoje gostovanje koncem tega meseca, ki se bo raztezalo na sledeče kraje: Kranj, Tržič, Radovljica, Jesenice, Celovec, Maribor, Ptuj, Ljutomer, Št. Jur, Celje, Vransko, Žalec, Trbovlje, Zagorje, Krško, Brežice, Novo mesto, Metlika, Karlovec, Črnomelj, Ribnica. — Turneja se prične v četrtek, 28. t. m., v Kranju, kjer se uprizori burka »Maks v škripcih«.

»Modri« ravnatelj in učitelj deželne kmetijske šole na Goldbrunnndorfu pri Velikovicu. Iz Vovber se nam poroča: Ravnatelj in učitelj na deželni kmetijski šoli na Goldbrunnndorfu je imel največje veselje z deteljo, ki jo je sejal v jarco po novem načinu. In res, to veselje! Z jarco vred se prikaže tudi lepa detelja s prav širokimi peresi, kakršne pač nikjer še ni bilo. Takoj je povedal kmetom in svojim učencem, da se bodo sedaj od njega učili deteljo sejati. Ker so vsi ti ljudje jako ukažljivi, so se šli učiti in pogledat to lepo deteljo. In res čudež! Kar nagledati se niso mogli te lepe detelje! A počasi so se le nekako pomenljivo začeli posmehovati, kajti detelja je imela preširoka peresa kljub umetnemu gnojilu. In sedaj se je detelja baje sprevrgla v redkavnico, ki jo naši kmetje najbolj sovražijo. Na, vse

prav po fortšritlih! — Objavili smo ta dopis, da javnost spozna, kakšne ljudi da nastavlja za Slovence deželni odbor.

Nabor na Prevaljah nam je prinesel zopet nekaj novega. V oni sobi namreč, kjer so fantje odlagali oblačila, sta viseli nad vrati dve zastavi, cesarska črno - rumena in — frankfurtarska črno - rdeče - rumena. To je naravnost izzivanje za nabornike, ki so v velikanski večini Slovenci. Kaj ima vsenemška zastava opraviti pri naboru in na kak način pride v družbo naše cesarske zastave? Fantje rekruti so se povpraševali, ali velja naša prisega samo avstrijskemu cesarju ali tudi vsenemški državi, oziroma Prusu? Na kak način pridemo Slovenci do tega, da prisegamo pod znamenjem pangermanizma? Kar se tiče prisega same, prihajemo, da se je fante napeljevalo k temu, da bi opravili prisego v nemškem jeziku. »Kdor razume nemški, bo prisegel nemški!« se je reklo dne 7. t. m. Zakaj to? — Rekrut.

Vsled opeklina umrla. V deželni hiralnici je dne 10. t. m. umrla vsled zadobljenih opeklina Marija Kramer iz Vernberga. Dne 11. aprila si je ob ognju kotla za vodo grela kavo; pri tem se ji je vnela obleka in se je reva hudo opekla.

Dvoboj v Inomostu. V Inomostu so se pred par tedni sprli v neki kavarni nemško-nacionalni študenti in oficirji, ker so oficirji v pozni noči zapeli neko slovansko pesem. Najbrž so bili češki oficirji. Posledica tega je bil dvoboj med oficirji in dijakmi. Pri prvem dvoboju je bil neki oficir nevarno ranjen. Drugi dvoboj se je zavlekel, ker je korno poveljništvo uvedlo preiskavo in dvoboj zaukazalo. Pri dvoboju na sablje je bil nevarno ranjen neki poročnik 28. pešpolka v Inomostu. Prepeljali so ga v vojaško bolnišnico.

Dobrlavas. (Nov kramar.) Čujte, čujte! dragi bralci »Mira«, kakšnega kramarja da imamo pri nas, ki baranta s takim blagom, da se podnevu ne upa na dan z njim! Zato ga raznaša ponoči. To je »spufani dobrolski mežnar«, kateri se je tu na shodu v Sinčivasi obnašal kot laški petelin. Njegovo smrdljivo blago je zapeljivo »Štajer«. Povemo Ti pa, »Rokey«, či bi imel Ti dober »material« in pošten, bi pač ne bilo treba ga skrivaje vsiljevati našim poštenim ljudem. Ti že sami vedo, kje se dobi, če bi ga marali. Torej proč s takim blagom tja, kamor zasluži, v smrdljivo gnojnico!

V tinti sedijo. Občina Vernberg pri Beljaku je imenovala častne občane, kar ima vsaka občina pravico. Poslancem nemško-narodne barve pa je to imenovanje razburilo kri. Vložili so predlog v deželnem zboru: da naj se smejo voliti častni občani le na podlagi enoglasnega občinskega sklepa. Ta predlog je utemeljeval slovenski tajemajster Gailer, zagovarjala in priporočala sta ga pa poslanca Michor in dr. Angerer, brez katerega se sploh ne more napraviti kaka neumnost. Poslanec Grafenauer je tej »žavberne trojici« povedal, da je tak predlog nevreden deželnega zbora ter da ne more pri normalnih razmerah biti uveljavljen, ker nasprotuje edino mogočemu večinskemu principu javnega življenja. Deželni odbor koroški je izvolitev častnih občanov za občino Vernberg tudi potrdil. Nemško-narodni poslanci so za eno blamažo bogatejši; poševi trikot: Gailer - Michor - Angerer pa sedi v tinti. S tem znamenjem na r... bodo tudi gotovo šli poročat o svojem trudapolnem in plodonosnem delovanju v deželnem zboru s ponižno prošnjo: »Bitt' euk schön; schaut's nar gut on, wos i ols kon.« To bo pozneje. Sedaj imajo nahod. Ha-či! Ha-či! Na zdravje!

Škocijan. (Smrt na kosa.) S svojo ostro koso je neizprosna smrt pri nas letos že večkrat zamahnila. Med drugimi je pobrala v Šmarkežu veleposestnika Jos. Šumaha - Konečnika, ki je tekom svojega viharnega in raznolikega življenja spravil skupaj skoraj celo vas. Delavnega gospodarja in očeta je izgubila Čičmanova hiša v Piskrčah; v angelski mladosti sta se presečila v večnost letos dva Rodafova sinova v Klopincu in žalosten je bil pogreb, ko smo dne 28. aprila k večnemu počitku spremili komaj 26letno mlado Zečevo gospodinjjo Frančiško Lepičnik v Zgornjem Podgradu. Umrla je na porodu in zapustila svojemu možu dvoje nedolžnih sirot. In ubrano so zopet doneli naši zvonovi in peli žalostno,

obenem pa tudi gotovo veselo pesem v spomin, da je dvoje blagih nedolžnih src nehalo biti in se ločilo iz naše sredine. Bilo je to dvoje pobožnih duš, takorekoč Bogu zaročenih devic: Maroltova Urša na Žamanjih in Kusmanova Metka Mihev v Svečah. Tretjeredniki in Marijine družbenice so se dostojno poslovile od njiju.

Bilčovs. Shod društva »Bilka« preteklo nedeljo je bil dobro obiskan. Govornik iz Celovca dr. J e s e n k o je jako lepo in zanimivo govoril o ustoličenju slovenskih koroških vojvod na Gospasvetem polju. Petstoletnica, katero letos obhajamo ali slavimo, naj vzdrami vse Slovence, da vstanejo in se zberejo pod zastavo katoliške misli in slovenske zavednosti ter korakajo v mogočni vojni četi v boj za naše stare pravice, katere bomo branili do zadnjega moža, ker narod brez pravic ne more obstati! Bog daj in sreča junaška, da bi v kratkem času obhajali koroški Slovenci dan vstajenja, velik naroden praznik pred 500 leti dan ustoličenja našega vojvode! — Pevci so pred in po shodu prav lepo in milo zapeli narodne in umetne pesmi. Na svidenje skoraj!

Velikovec. (Izid vojaških naborov) v okrajnem glavarstvu velikovškem je bil letos sledeči: dne 12. maja v Doberlivasi je bilo od 157 potrjenih 43, dne 4. maja v Železni Kapli: od 83 potrjenih 19, dne 5. maja v Velikovicu od 126 potrjenih 28, dne 6. maja v Velikovicu od 187 potrjenih 51, dne 7. maja v Prevaljah od 103 potrjenih 25, dne 8. maja od 92 potrjenih 24, dne 9. maja v Pliberku od 135 potrjenih 51; skupaj od 883 k vojaškemu naboru došlih je bilo 241 potrjenih.

Št. Rupert pri Velikovicu. (Zahvala.) Za tukajšnjo »Narodno šolo« so darovali: hranilnica in posojilnica v Št. Janžu v Rožu od čistega dobička l. 1913. 20 K, »neimenovan« kot kruh sv. Antona po č. g. Fr. Stuhlec, kaplanu v Kapeli na Štajerskem, 7 K, g. Jožef Ilgovc, organist v Dobrlivasi, 2 K, skupaj 29 K. Za vso dobrotljivost se iskreno zahvaljuje šolsko vodstvo.

Dvor ob Vrbskem jezeru. (Redka slovesnost.) Kakor je cenjeni list že poročal, je podelila c. kr. deželna vlada tukajšnjemu mežnarju g. Jakobu Marko častno medaljo za 40letno zvesto službovanje, katere se mu je preteklo nedeljo po popoldanski službi božji slovesno izročila. V obilnem številu zbranim faranom je domači gospod župnik Jožef Fric pač iz srca govoril, ko je v svojem ganljivem nagovoru poudarjal, da bo slavljenca, ki že celih 47 let neutrudljivo in zvesto opravlja cerkovniško službo, poplačal in odlikoval v večnosti tudi najvišji Gospod.

Melviče na Zili. Marijina družba dobi lepo novo zastavo, ki jo bo v nedeljo, dne 17. majnika, popoldne ob pol 2. uri blagoslovil dr. Lambert Ehrlich. Vabimo vse prijatelje in nasprotnike Marijine družbe, da se udeležijo te slovesnosti. Nato bo v župnišću igra »Fabijola in Neža«. Vstopnina znaša 20 vin. od osebe.

Št. Vid v Podjuni. (Za župana) občine Rikarjavas je bil dne 7. majnika v drugič izvoljen g. Valentin Picej p. d. Vogov v Št. Primožu. Tajniške posle bo vodil todi zanaprej g. nadučitelj Jakob Kovačič.

Št. Peter pri Grabštanju. V nedeljo dne 8. t. m. smo pokopali blago ženo Leno Dobernig p. d. Jugovo v Št. Petru. Ogromna udeležba pri pogrebu je pričala, kako so jo vsi spoštovali. Bila je globoko verna slovenska gospodinja, dobrotnica cerkve in revežev ter je svojo dolgotrajno bolezen zelo potrpežljivo prenašala. Zato jo bo Bog gotovo obilno poplačal. Grabštanski pevski zbor, katerega vodi organist Jožef Dobernig, ji je v slovo zapel dve pesmi, a žali bog samo nemške.

Rikarjavas. (Popravek.) Poročilo o imenovanju častnih občanov se popravlja v toliko, da za častnega občana ni bil imenovan Peter Prunc, ampak Šimen Temelj, p. d. Prunc, in da je bil izvoljen tudi Jurij Rutar, p. d. Habnar, v Malčapah, ki je načelnik posojilnice v Sinčivasi.

Steckenpferd- lilijnomlečnato milo

slej ko prej neutržno za racionalno oskrbo polti in lepote. Vsakdanja priznalna pisma. Po 80 h se dobiva povsod.

Sveta vojska.

Pivec in zdržniki, čujte! Z novim letom se je na Dunaju otvoril nov »Železničarski dom«, velika in krasna društvena stavba, ki je povsem novodobno urejena. V hiši je tudi kavarna in restavracija; toda v tej gostilni ni nikdo po običaju današnjih gostiln prisiljen piti alkoholnih pijač. Lahko se gostje v tej gostilni sestajajo, lahko tam posečajo zabave in shode, lahko prisostvujejo veselici, ne da bi jim nujno trebalo zavživati alkoholnih pijač. Lahko tam vsakdo dobro in ceno obeduje brez vina in piva; a kdor ga hoče, ga tudi dobi požirek dobre kapljice. Abstinente ali zdržniki so tudi v tej gostilni polnovredni gostje, ako si za vsak obisk pri blagajni kupijo za deset vinarjev oprostilnico od alkohola. Ako jim ne diše grenčice in kislice ali sadni soki, imajo pravico brez nadaljnjih stroškov zahtevati čeden kozarec sveže vode, ki se po potrebi zamenja zopet s svežo. Pravijo, da je obisk obilen in se prav dobro počutijo vsi gostje. Kateri koroški slovenski kraj bo prvi sledil temu zgledu? —ček.

Potres v Siciliji.

Na stotine ljudi mrtvih. Vasi in trgi porušeni. Beda prebivalstva. Državna pomoč.

Velika je moč človeka, krone celega stvarstva. S svojim umom obvladuje elemente, jih vprega v svojo službo. Toda kadar butijo elementi z vso svojo razbrzdano silo na dan, tedaj čuti človek vso svojo onemoglost, svojo slabost in išče pomoči pri Vsemogočnem, ki je dal elementom te velikanske naravne sile.

Ni še pozabljen strašen potres v Mesini dne 28. decembra 1908., ko je že zopet pretresla svet vest o novem, strašnem potresu na otoku Siciliji, ki je razrušil več krajev in uničil na stotine ljudi. Že več dni so na Siciliji ponovno čutili potresne sunke, pa so se jih že tako privadili, da jih niso več vznemirjali.

V petek, dne 8. majnika, med osmo in deveto uro zvečer pa so se pojavili v okraju Arcireale trije tako močni potresni sunki, da so hiteli ljudje, prestrašeni in kričaje, iz hiš in ostali ves večer na cestah in trgih. Iz raznih krajev so kmalu nato prihajala poročila o nesrečah in škodi, ki jo je povzročil potres. V bolnišnicah so se odigrali grozni prizori. Bolniki so poskakali s postelj in bežali na prosto. Kraji blizu Arcireale so popolnoma razrušeni. Niti ena hiša ni ostala. Železniški tir je v dolgosti 700 metrov popolnoma izginil, ker se je mnogo zemlje udrlo na tir.

Trg Finara, ki šteje okoli tisoč prebivalcev, je popolnoma razrušen. Pod razvalinami leži mnogo ranjenih in mrtvih. Vas Linera je skoro popolnoma razrušena. Pod razvalinami je pokopan tudi večji del prebivalstva vasi Lipari. San Venarina in Zaffarana in več manjših vasi v okolici je potres popolnoma uničil. V Zaffarano je prišlo 500 vojakov, ki so začeli z rešilnimi deli. V ponesrečene kraje so odšli karabinerji, gasilci in oddelki rdečega križa, tudi nad 6000 vojaških šotorov so poslali za tiste, ki so brez strehe in živeža.

Revščina prebivalstva je velika. Na cestah vlada velika zmešnjava. Povsod se vidijo transporti ranjencev, ki jih spremljajo jokajoči sorodniki. Števila ponesrečenih ni mogoče tako hitro dognati. Zaenkrat sodijo, da znaša v provinci Catania število mrtvih 800, ranjenih pa več kakor tisoč.

Glasnik Slov. kršč. socialne zveze.

Društvena naznanila.

Katol. slov. izobraževalno društvo za Borovlje, Podlublje in okolico priredi na nedeljo dne 24. maja ob 4. uri popoldne v »Delavskem domu« shod. Več prihodnjič.

Želinske pri Velikovu. (V spomin petstoletnice) ustoličenja koroških vojvod priredi izobraževalno društvo na križno nedeljo popoldne na Želinjah v društvenih prostorih shod z govori in deklamacijami. Vsi člani in prijatelji društva se vabijo na shod. — Odbor.

Možica. Skupina Jugoslovanske strokovne zveze priredi v nedeljo dne 24. maja

javen shod v gostilni pri Žagmojstru po sv. maši. Govori g. dr. Rožič iz Celovca. Slovenci in Slovenke, pridite v prav obilnem številu na shod. — Odbor.

Gospodarske stvari.

Mlekarstvo.

(Piše Fr. Krištof, živinorejski inštruktor.)

(Dalje.)

Ravnanje z mlekom.

Gospodinja, ki pozna sestavo mleka, ve, da je isto izpostavljeno vednim nevarnostim. Saj je ni na svetu stvari, katere bi se toliko porabilo kot mleka, ni ga pa tudi živeža, ki bi se tako lahko pokvaril, kakor mleko. To pa menda vsled svoje sestave in popolnosti kot hrana, ki je najlažje prebavljiva in ima vse redilne snovi, ki so za življenski obstoj nujno potrebne. Kakor je zdravo mleko okusno in redilno, tako je pokvarjeno gnusno in škodljivo, celo lahko tudi strupeno in ima zoperen okus. Ako je mleko le nekoliko pokvarjeno, je že lahko škodljivo.

Dolžnost vsake vzorne gospodinje je, da si prisvoji toliko znanja v mlekarstvu, kolikor je za njo kot gospodinjo, še več pa kot za mater nujno potrebno.

Zamisliti se je treba v sestavo mleka, in takoj ti mora biti jasno, da nimaš opraviti s kakšno navadno tekočino, temveč z različno sestavljenimi snovmi, ki so v vodi raztopljene in se v raznih okolščinah tudi izpreminjajo, akoravno tvorijo tekočino kot voda ali olje, ki nista tako izpostavljena nevarnostim.

Nekatere osebe imajo celo gnus do mleka, ki izvira vedno le od uživanja pokvarjenega mleka. Kdor je kdaj okušal sveže zdravo mleko, takoj po molži, in tudi mleko, ki se je v malo urah pokvarilo, ta bode razumel, odkod izvira ta gnus do mleka.

Vse mleko se ne more porabiti sveže takoj po molži. Temveč ga je treba nekaj časa shraniti, da je na razpolago ob vsakem času. Glavna naloga gospodinje bodi, mleko ohraniti toliko časa sveže in zdravo, dokler ga ne porabi kot hrano. To ni tako težko doseči, še manj pa razumeti.

Prvi pogoj za ohranitev zdravega mleka je snaga. Ta je predpogoj vsega ravnanja z mlekom. Ako ni snage, se o zdravem mleku še govoriti ne more, še manj pa o ohranitvi mleka za delj časa. Nesnaga je tudi tista nesrečna coprnica, katera nikdar nima miru in se še danes izpodtika ob njo v svoji nevednosti marsikatera gospodinja. Vse gorje v mlekarstvu povzroča navadno le nesnaga. Skoraj vselej, kadar se gre za kakšno mlečno napako, odnese nesnaga največji del. Tukaj mora vsaka gospodinja brezpogojno pripoznati, da ne zadostuje snaga samo pri mlečni posodi, temveč tudi v hlevu pri molži. Nič ne pomagajo zračni prostori, snažni in pocinkane latvice, ako so krave nesnažne. Kakor se prešiča ne lovi za rep, ampak za glavo in noge, ako ga hočemo prijeti, ravno isto je s snago v hlevu pri molzni živini. Nujno potrebno je torej začeti s snago v hlevu, katera olajša vse poznejše ravnanje.

Staje v hlevu za krave naj bodo tako prirejene, da se gnojnica hitro odteka, gnoj naj se zmiraj sproti spravlja iz hleva ter se skrbi za suho steljo, ki vso mokroto popije.

Ako se krave vsak dan redno krtačijo in pred molžo vime previdno osnaži, mora ostati mleko zdravo in okusno. Pred molžo naj se vime obriše s snažno cunjjo ter nato takoj prične molziti. Med molžo se ne sme kidati gnoja ali krmiti z zaprašeno krmno, ker se preveč praši. Tako se mleko lahko navzame že plinov od gnoja ter prahu od krme, ki plava po zraku in pada v mleko.

Tudi oseba, ki molze, naj si zmiraj pred molžo umije roke ter pripne snažen predpasnik, ne pa, kakor je običajno navada, da ima dekla za molžo najbolj zamazan predpasnik, kar jih ima v svoji posesti. Nočem reči, da bi moral predpasnik biti bogve kako lep in drag; snažen, lepo opran naj bo, pa bo prav. Gospodinja! tvoja dolžnost je, da oskrbiš za molžo snažne predpasnike. Tega se tudi ne bodeš branila, ako razumeš, kako važna je za mleko snaga pri molži in po molži.

Po vsaki molži se mora mleko takoj precediti, da se tista nesnaga, katera je pri

molži neizogibna, od mleka odloči. To se oskrbi z dobrim cedilom. Pomisliti moramo, da je ravno v raztopljeni nesnagi, ki je težko od mleka ločiti, nešteto glivic, ki se pri krvni gorkoti takoj po molži jako hitro množijo. Če je mleko zelo nesnažno, ni nič čudnega, da se skisa preje, predno ga dekla prinese iz hleva. To velja posebno pri lese-nih žetartjih, ki se zelo težko popolnoma osnažijo. Vedeti je potreba, da se mlečni sladkor pri krvni gorkoti po vplivu mlečno-kislih glivic, katere so tudi po nesnagi zašle v mleko, razcepi in povzroči mlečno kislino in skisanje mleka. Ako je ta kislina že močno razvita, ni mogoče na noben način mleka obvarovati pred skisanim.

Razvoj mlečne kisline se omeji, ako se mleko po molži, ko je precejeno, ohladi. Najpriprostejši način hlajenja je, ako postavimo molzni žetart v mrzlo vodo. Seveda se mora to hlajenje vršiti v zračnem in snažnem prostoru. Posoda, v kateri se mleko hladi, ne sme biti pokrita, da morejo plini iz posode, drugače dobi mleko zoperen okus. Mleko se mora med hlajenjem mešati.

V nekaterih krajih je opazovati razvado, da oseba, ki molze, mleko ne nese preje iz hleva, predno ni opravljeno vse delo v hlevu. To ne sme biti. Po molži se mleko prece-di, ter takoj odstrani iz hleva; v poletnem času se mora tudi takoj hladiti.

Izpolnivši navedene pogoje, smo storili velik korak v našem gospodinjstvu. To zahteva tudi vzor in red naše mlade gospodinje, ako se hoče pokazati vsestransko razumno.

Ne smeš misliti, da smo sedaj z ravnanjem mleka že pri kraju, da so izpolnjeni že vsi pogoji, ki jih zahteva moderno mlekarstvo. Nikakor ne.

Predno govorimo o nadaljnjem ravnanju in shranjevanju, je predvsem imeti snažno posodo, v katero se naliva mleko. Vso mlečno posodo je pomivati z vročo vodo, v katero se lahko prida nekaj sode, nato se izplakne v mrzli vodi, in obriše s suho ruto, ali pa osuši, ker drugače lahko zrjavi. Kadar je solnčno vreme, naj se posoda osuši na solncu. Solnčna svetloba uničuje glivice, ki pokvarijo mleko.

Vsa mlečna posoda naj bo iz pocinkane pločevine, drugače postane kmalu nerabna. Odločno se mora grajati navada, ki je še precej udomačena, da se mlečno posodo rabi za vse potrebe. V kuhinji za razne jedi, kot posodo za donašanje krme prešičem, za prenašanje raznih pijač itd. To ne gre. Mlečna posoda spada v mlečno shrambo in se ima rabiti izključno le za shranitev mleka. Nadalje opazujemo v mnogih krajih, da se mlečna posoda ne pomije takoj po porabi. Latvice se razpostavijo muham, da se pridno pasejo po njih. Ravno isto je z molznimi žetartji; šele pred molžo se površno malo izplaknejo in hajd na molžo. Isto je z latvicami. Po vseh obrobkih se držijo ostanki mleka, kateri dajo povod takojšnjemu skisanju mleka. Tukaj je mlečna kislina v polni meri razvita. Ko se nalije mleko v latvice, katero je še gorko, vpliva kislina na mlečni sladkor, da se razcepi in postane mlečna kislina. Mleko se je skisalo v najkrajšem času in to se našim gospodinjam nerazumljivo zdi.

Raznoterosti.

2000 let staro mesto so odkrili na nekem griču nad reko Urnbamba v Peruju v južni Ameriki. Vzrok, da so mesto šele sedaj našli, je bil ta, da je bila vsa okolica in ves grič preraščen z gostim gozdom, ki je skrival poslopja. Sedaj so ta gozd posekali in odkrili mesto. Mesto je bilo sezidano pred 2000 leti od plemena Inke in se je imenovalo Machu-Pichn. V gozdnem zatišju se je mesto nenavadno dobro ohranilo, in sicer tem lažje, ker obstoji iz ogromnih palač, zgrajenih iz samega granita; lahko je spoznati templje in oltarje, kopališča, vodnjake, terase itd. Ostale so velike stopnice, mreža ulic in sredi mesta okrogel stolp. V hišah so našli različno posodje, ki priča o šegah in navadah davnih prebivalcev tega znamenitega mesta. 200 palač iz belega granita je ostalo skoro popolnoma nepoškodovanih. Pravijo, da je bilo to mesto zibelka plemena Inka, ki je svoj čas vladalo nad velikim delom južne Amerike.

Književnost.

Dolžan: Knjiga uradnih vlog. Obrazci političnih, vojaških, davčnih, finančnih, sodnih in drugih vlog za vsakdanje potrebe. Cena 3 K, eleg. vez. 4 K. Založila »Kato-liška Bukvarna« v Ljubljani.

Ta knjiga, ki je ravno izšla, podaja, kot pove že naslov, vzorce najrazličnejših vlog za vse javne oblasti. Izluščen je ves pravni material, ki je za posameznika le težko razumljiv in knjiga torej ni znanstvena, temveč izključno praktičnega pomena. Kot taka bo vsakemu zanesljiv svetovalec v zadevah, kjer bi si moral sicer iskati pravne pomoči. — Pri vsaki posamezni vlogi je označeno, kako jo je treba kolekovati, poleg tega je pa knjigi še pridejan kratak splošen seznam o kolkovinah. Knjiga je zelo obširna, obsega nad 300 strani in ima zelo lično zunanjo opremo ter priročno žepno obliko. Enkratni izdatek za to knjigo se bo vsakemu desetero in stotero izplačal po koristih, ki mu jih bo nudila. Že enkratna uporaba bo kupno ceno pokrila.

Bencinmotor na 4 konjske moči, je po ceni na prodaj. Več pove Mihael Rebernik v Gradnici, pošta Zrelc pri Celovcu.

Organist z dobrimi spričevali, srednje starosti, brez družine, želi službo spremeniti. Naslov pove upravništvo »Mira« št. 18. Znamka za odgovor.

Hladnokrvno svoje posle in opravila dovršiti ni možno vsakemu človeku, kajti večina ljudi trpi na nervoznosti, krvnem valovanju in hitri razburjenosti. Tudi nevalgične in revmatične bolečine delujejo razburljivo in delo moteče in se svetuje v vseh slučajih rabiti Fellerjev prijetno dišeči rastlinski fluid z znamko »Elza-fluid«. Deluje takoj bolečine lajšajoče, pomirljivo, osvežujoče in hladeče, napravi močne živce, čisto glavo in mirno pretakanje krvi. 12 steklenic pošlje franko za 5 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 67 (Hrvaško). Istotam se lahko naroči Fellerjeve odvajalne »Elza-kroglice«, 6 škatlic za 4 krone franko.

»Špic«, čisto bele, pristne pasme, kocaste vrste, ki drže glavo in ušesa po konci, oddajam po zelo nizki ceni 7 kron za enega. Kdor si želi tako prijetno žival, naj se obrne na prodajalca: Anton Puškarič, pekarna, Guštanj, Koroško.

Loterijske številke.

Dunaj, 9. maja: 45 7 83 44 8.
Trst, 6. maja: 24 5 35 81 44.

Tržne cene v Celovcu

7. majnika 1914 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				80 litrov (biren)			
	od		do		K	v		
	K	v	K	v				
Pšenica	—	—	—	—	—	—		
Rž	20	12	21	—	12	—		
Ječmen	—	—	—	—	—	—		
Ajda	—	—	—	—	—	—		
Oves	16	26	17	56	6	—		
Proso	—	—	—	—	—	—		
Pšeno	—	—	35	14	22	—		
Turščica	17	—	18	68	9	30		
Leča	—	—	—	—	—	—		
Fižola, rdeča	—	—	—	—	17	60		
Repica (krompir)	2	70	4	—	1	40		
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—		
Seno, sladko	9	50	11	—	—	—		
„ kislo	8	—	9	50	—	—		
Slama	6	50	8	—	—	—		
Zelnate glave po 100 kos.	—	—	—	—	—	—		
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—		
Mleko, 1 liter	—	24	—	28				
Smetana, 1 „	—	60	1	20				
Maslo (goveje) 1 kg	2	80	3	20				
Sur.maslo (putar), 1 „	2	60	4	—				
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	10	2	30				
„ sur. 1 „	1	90	2	10				
Svinjska mast 1 „	2	20	2	40				
Jajca, 1 par	—	13	—	20				
Piščeta, 1 par	2	80	3	60				
Race	—	—	—	—				
Kopuni, 1 par	—	—	—	—				
30 cm drva, trda, 1 m ²	2	80	3	40				
30 „ „ mehka, 1 „	2	50	3	—				
Živina	Počrez		100 kilogr.				Prignalo	Prodalo
			živa					
			zaklana					
	od	do	od	do	od	do		
v kronah								
Konji	—	—	—	—	—	—		
Biki	—	—	—	—	—	—		
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—		
„ za vožnjo 400	—	—	—	—	4	2		
Junci 260 310	—	—	—	—	5	3		
Krave 246 520	72	74	—	—	52	30		
Telice 260	—	—	—	—	1	1		
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—		
Praseta, plemena 18 66	—	—	—	—	442	380		
Ovce	—	—	—	—	—	—		
Koze	—	—	—	—	—	—		

Zahvala.

Za premnoge dokaze odkritosrčnega so-
žalja ob bridki izgubi svoje ljubljene, nepozab-
ne matere, tašče, stare matere in tete, gospe

Elizabete Brugger

vдове po knjigovoznem mojstru

kakor za lepe podarjene vence in mnogobroj-
no spremstvo k zadnjemu počitku izrekam
vsem ljubim prijateljem in dragim
znancem, zlasti slav. meščanskemu
pogrebnemu društvu, blagorodnemu g.
ravnatelju dr. V. Rožiču, slavni »Družbi
sv. Mohorja«, p. n. g. uslužbencem
knjigovoznice in tiskarne kakor tudi
mojstrom bolniške blaginje v svojem in v
imenu vseh ostalih sorodnikov odkritosrčno
zahvalo.

Celovec, 13. majnika 1914.

Karolina Orasch, roj. Brugger.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri D. M. na Jezeru v Prevaljah

registrirane zadruge z neomejeno zavezo

ki se bo vršil

v nedeljo 24. majnika 1914 ob 3. uri popoldne
v pisarni pri Šteklju v Farni vasi.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem
občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje rač. zaključka za l. 1913.
4. Sklepanje glede čistega dobička.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Opomba: Ako bi ta občni zbor ob določenem uri ne
bil sklepčen, vrši se na istem prostoru in z istim dnev-
nim redom čez pol ure drug občni zbor, ki sklepa brez-
pogojno.

Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Suhi

registrirane zadruge z neomejeno zavezo

ki se bo vršil

na binkoštni ponedeljek dne 1. junija 1914
ob 3. uri popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem
občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1913.
4. Prememba pravil.
5. Čitanje revizijskega poročila.
6. Volitev načelstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ne bilo zbranih ob določenem času deseti
del zadržnikov, se vrši pol ure pozneje na istem mestu
in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo sklepal
ne glede na število navzočih članov.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Učenca

sprejme takoj

Knjigovoznica Družbe
sv. Mohorja v Celovcu

Oklic.

A 4/14
34

V zapaščini po na Reberci zamrlem gosp.
župniku in komendatorju Francu Petek se bode
v soboto, 23. maja 1914, dop. ob 8. uri na Reberci
vršila prostovoljna dražba k zapaščini spada-
jočih premičnin. Prodalo se bode namreč: en
konj, štiri krave, dva junca, dve telici, tri svinje,
šest prascev, več vozov, poljedelsko in drugo
gospodarsko orodje, hišna in sobna oprava in
druge različne reči.

C. kr. okrajna sodnija v Železni Kapli.

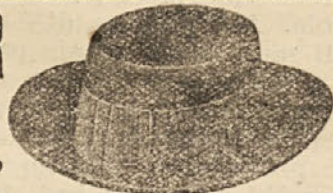
dne 8. maja 1914.

JANEZ PICHLER

klobučar v Celovcu
Wienergasse št. 4

priporoča svojo veliko
izbiro

moških in ženskih klobukov v vseh kakovostih in barvah po niz-
kih cenah. Dobra, reela poštebna.

Za obolele živce se kot domače zdravilo z uspehom rabi

Ganglional-čaj.

Ta čaj miri živce, odpravlja bolečine,
tvori kri, zabranjuje krče, prinaša spanje,
pospešuje telesno moč in poživlja ter
pospešuje prebavo.

Protiv vpošiljati 3 K se dobiva ta čaj franko pri
c. in kr. dvornem dobavitelju

Mr. Julij Bittner, lekarnarju v Reichenau, Nižje
Avstrijsko, ali pa po lekarnah.
Navodilo v štirinajstih jezikih.

Senzacionalni prirodni pojav 20. stoletja!

Opozorjam, da nočem nikomur delati reklame, ka-
kor se v podobnih slučajih često zgodi, ampak
vsakomur čisto zastonj povem, kako se popol-
noma izlečijo dolgoletne hude

pljučne bolezni,

nađuha in dušljivi kašelj. To domače sredstvo
lahko vsakomur poceni oskrbim, kdor pošlje fran-
kiran ovitek z naslovom za odgovor na gospo
B. Kolenská, Vršovice 383 pri Pragi (Češko).

V zalozi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Kristusovo življenje in smrt

v premišljevanjih in molitvah.

Poleg Gašparja Erharda za Slovence
priredil Štefan Kocijančič.

Dva dela, druga izdaja.

Cena: Mehko vez. K 6.—, za družnike
K 4.40, po pošti franko K 1.— več. —
V dva dela trdo vez. z usnjatim hrbtom
K 9.20, za družnike K 6.80, po pošti
franko K 1.— več.

Paramenti!

Mašna oblačila v preprosti in
opremi, dobro blago in poceni.
Plašči za cerkvenika in ministrante,
ovratni plaščki in stole zelo ceno.
Šmizete v različnih oblikah od 1 K
naprej. — Komplet z ovrat-
nim trakom od K 2.— do K 2.80,
kakršen je izdelek.
Bireti v vsakršni obsežnosti po K 3.80,
K 4.—, K 4.80.
Rožaste svetilke za večno luč za paten-
tovani stenj.
Prosimo, da poizkusite, in prepričani smo, da
bodete stalen odjemalec
oddelka za paramente, knjigarne in trgovine
Jožefovega društva v Celovcu.

Slovenski molitveniki, cerkvene muzikantje,
tudi Hladnokrove.

Enonadstropna hiša

v Rožeku, z lepimi sobami, pripravna za letovišcarje ali za kakoga obrtnika, je naprodaj. Sedaj je mizarstvo v hiši. Cena po dogovoru. Več pove posestnik Gregor Arnejc v Rožeku, Koroško.

Absolutno zajamčeno

pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi na Kranjskem oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinariata pristna bela mašna vina, letnik 1912 po 56—60 K, letnik 1913 po 40—45 K, postavljeno kolodvor Ajdovščina. Sortirano vino rizling po 60 K, beli burgundec po 70 K, „Zelen“ po 80 K. — V zalogi je tudi tropinsko žganje liter po K 2.30. — Kleti nadzoruje vipavski dekan. — Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Približno

25.000

? družin rabi že mnoga leta mojo ?
izvrstno žitno kavo, in zakaj ?

Ker ima moja izvrstna žitna kava krasen, izvanredno fin, bobovi kavi podoben okus, je zelo zdrava in redilna in stane 5 kg te fine žitne kave samo K 3.50 v lepi vrečki, vsake poštnine prosto, in vrhutega dobite zastonj še dve koristni lepi darili. Naročite si takoj pri

K. TIŠLER,

Schönfeld pri Bečovu 669, Češko.

Učinek dokazuje vrednost

zatorej poskusi vsakdo pri revmatičnih in nevralgičnih bolečinah ter protinu pred vsem drugim sredstvom

od zdravniških avtoritet priporočeni

CONTRHEUMAN

Pomirjuje in lajša bolečine, izsesava otekline v členih, pospešuje njihovo gibljivost, odstranjuje neprijetno boleče srbenje ozeblin in preseneča z učinkovanjem pri utiranju, masaži in obkladkih. 1 tuba 1 krono.

Izdelovanje in glavna zaloga

LEKARNA B. FRAGNER-ja,

c. in kr. dvorni dobavitelj, Praga III-203

Proti predplačilu:

K 1.50, pošilja se 1 tuba
" 5.—, " " 5 tub
" 9.—, " " 10 " franko.

Pozor na ime izdelka in izdelovalca.

Zaloge v lekarnah.

SAMO K 10[—]

stane v Prvi gorenjski razpošiljalnici

Ivan Savnik, Kranj št. 162

4 1/2 m volnenega blaga za eno fino žensko obleko v poljubni barvi,
1 zelo fini robec za na glavo,
3 lepi žepni robci iz šifona,
2 para močnih ženskih nogavic,
1 svilen pas ter še več drugih različnih stvari za povrh.

Ista množina še boljše vrste K 15.—
Ista množina najfinejše vrste K 20.—

Nikdo naj ne zamudi te ugodne prilike. Pišite še danes!

SIR,

Ia vrste, polnomasten, izvrstnega okusa, po ceni K 1.60 za 1 kg ali 5 kg poštni paketi po ceni K 1.70 za 1 kg priporoča

Mlekarska zadruga na Vrhniki (Kranjsko).

1914 Modne cefire in ripse 1914

z elegantnimi svilenimi efekti, atlas, batiste, lanen in bombaž, kanafase, rjuhe, platno, damaste, žepne robce, brisače, modrotisk, inleto, kotenine, blago za dame in gospode, blago za modroce in druge tkanine razpošilja slovi-
vita krščan- **Jaroslav Marek**, ročna tkalnica štev. 39 v Bistrem
ska tvrdka pri Novem mestu ob Met., Češko.
Vzorci se pošiljajo zastonj in poštnine prosto. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. — 18 m ostankov cefirja, prve vrste, močnega, za srajce in bluze, razdeljenega po 3 m za 10 K nefranko, ali 36 m za 20 K franko. — 40 m ostankov cefirja, kanafasa, delena itd., lepo sortirano, prve vrste za 20 K, najfinejše vrste za 25 K franko po povzetju. **To morate brati!** Najboljši dokaz moje solidne trdke: Naročeno blago prejela, hvala za uslugo. Ob priliki bom zopet naročila, ker vidim, da dobro postrežete. Spoštovanjem Franica Knap, nadučiteljova soproga, Vrabče. — V letu 1914 nad 500 takih priznalic od Slovencev! Dopisuje se slovensko.

in razno moderno blago za moške in ženske obleke razpošilja po najnižjih cenah
Jugoslovanska razpošiljalna

R. STERMECKI v Celju 308, Štajersko.

Pišite po glavni ilustr. cenik čez več tisoč stvari, kateri se vsakemu pošlje zastonj. Pri naročilih iz Srbije, Bolgarije, Nemčije in Amerike je treba denar naprej poslati.

Hripavost je sovražnik govora, njegov prijatelj je pa

THYMOMEL SCILLAE,

sredstvo, ki omehčuje, lušči sliz, zdravi lahkí in oslovski kašelj, varuje pred vsakim obolenjem dihalnih organov olajšuje pri naduhi in ugodno učinkuje pri otrocih in odraslih. Od zdravniških avtoritet mnogokrat izkušen in priporočen.

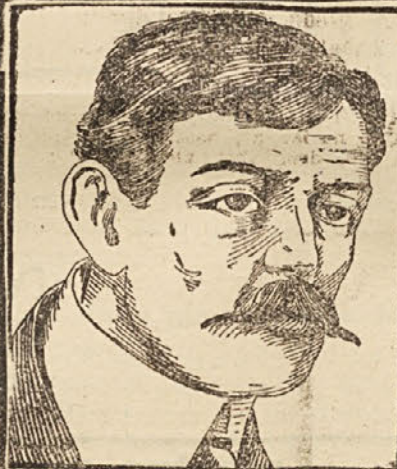
Steklenica 2 K 20 vin.
Po pošti proti predplačilu 2 K 90 v 1 steklenici, 7 K 3 steklenice, 20 K 10 steklenic, pošilja se franko. Ne dajte si usiliti potvorov!

Izdelovanje in glavna zaloga v
lekarni B. FRAGNER-ja
c. kr. dvorni dobavitelj,
PRAGA III.—203.

Pozor na ime izdelka!

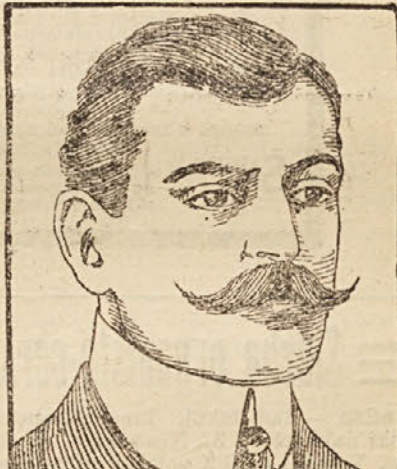
Pozor na varstveno znamko!

Pred rabo.

Tak čudotvorni učinek imajo Kola-tablete (Kola-Dulc)

najboljša naravna hrana za možgane in živce. Razpoloženje, mišljenje, delovanje kakor tudi vsak gibljaj našega telesa je odvisen od možgan. Oslabljenje, glavobol, slabost, onemoglost, slabost živcev kakor tudi splošna slabost telesa so znamenja nedostajanja življenske sile. Hočete-li se trajno čutiti zdrave in sveže, z jasno glavo, zdravim razumom in dobrim spominom, hočete-li delo in vse žalosti smatrati za zabavo, uživajte Kola-tablete (Kola-Dulc). Ta pomladi in zboljša kri, da tako zopet moč in življenje ter vpliva na celo telo blagodejno. Kola-tablete (Kola-Dulc) povzročajo veselje do življenja in moč k poklicu, povzročajo tudi, da se človek čuti mladega, zdravega in delavnega, kar prinaša uspeha in srečo. Če uživata nekaj časa Kola-tablete (Kola-Dulc) vsak dan, postanejo Vaši živci močnejši, vsaka slabost izgine, in vsled močnega učinka se boste čutili zdrave in močne.

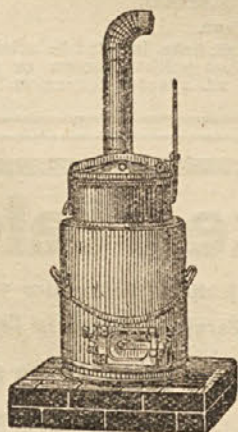
Po rabi.

Kola priporočajo zdravniki celega sveta ter ga rabijo v bolnišnicah kakor tudi v vseh zavodih za zdravljenje živcev.

Zahtevajte Kola-tablete (Kola-Dulc) zastonj!

Zdaj se Vam ponuja ugodna priložnost za ojačenje živcev. Ne odlašajte in pišite mi dopisnico s svojim natančnim naslovom, na kar Vam pošljem z obratno pošto eno dozo Kola-tablet (Kola-Dulc) zastonj in poštnine prosto. Ta doza je dovolj velika, torej zadošča, da se Vam po zaužitju olajša in da se morete sami prepričati o njegovi čudotvorni moči. Če Vam ugaja, lahko naročite potem več. Pišite pa takoj, predno to pozabite.

— Razpošiljalno mesto: Lekarna Sv. Duha, Budimpešta VI., odd. 426. —

ALFA

Pozornost

vzbuja povsod novi

Alfa brzoparilnik

s patentovano kurjavo, patentovano varnostno zaklopko in gumijevo cevjo za segrevanje vode in kuhanje žganja. Popolnoma iz kovanega železa! Večletna trpežnost! Obširni ceniki pošiljajo se vsakemu brezplačno!

Delniška družba Alfa Separator,
Dunaj XII./3.

Novost! Za kuhanje žganja, slivovke in izparanje sodov vsake vrste. Preprosta in trpežna priprava.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju.

Zadruga ima v zalogi vsakovrstna bela in rdeča zjamčeno pristna južnoštajerska namizna vina najboljše kakovosti po zelo nizkih cenah.

Čisto posebno pa še opozarja na sortimentna fina vina v buteljkah.

Zahtevajte cenike! Prepričajte se s poskušnjo! Obiščite naše klet!

Gostilničarji! Ogibljite se brezvestnih tujih agentov, ogrskih in laških vinotržcev in naročajte vino pri domačem podjetju južnoštajerskih vinogradnikov.

Slabo prebavo

lahko odstranimo.

— Priznana domače zdravilo iz učinkovitih zeliščnih snovi, skrbno pripravljeno, ki poživlja, pospešuje in ureja prebavljanje in tek do jedi pospešuje ter učinkuje mirno in brezbolestno čiščenje in tako odstranjuje posledice nezmernosti, pogrešene diete, prehlajenja in neprijetne zapeke, n. pr. gorečico, napihovanje, povzročeno s preobilno kislino, krčne bolečine pomiruje in odstranjuje, je

Dr. ROSE BALZAM za želodec

iz lekarn B. Fragnerja. Glavna zal. v lekarni

B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobivatelj

„Pri črnem orlu“, Praga, Mala Strana št. 203, vogel Nerudove ulice.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto.

1 velika steklenica 2 K, 1 mala steklenica 1 K; po pošti proti predplačilu K 1.50 za malo steklenico, K 2.80 za veliko steklenico, za K 4.70 se pošljejo 2 veliki steklenici, za K 8 se pošljejo 4 velike steklenice, za K 23 pa 14 vel. stekl. na vse postaje Avstro-Ogrske.

Zaloge v lekarnah po vsej Avstriji.

SVARIL! Vsi deli zavoja so opremljeni z varstveno znamko

Služba organista-cerkovnika

se odda — tudi takoj. Prosto stanovanje, mesečni dohodki najmanj 50 K. Neoženjeni rokodelci imajo prednost. V svrhu daljših pojasnil se priporoča osebna zglasitev pri župnijskem uradu Vetrinji pri Celovcu.

Sirup s sidrom Sarsaparillae compos.

Zdravilo za čiščenje krvi. Steklenica K 3.60 in 7.50.

LINIMENT S SIDROM capsici compos.

Nadomestilo za Pain-Expeller s sidrom

Bolečine odpravljajoče mazilo

pri prehlajenju, revmatizmu, protinu itd. itd. —

Steklenica K — 80, 1.40 in 2.—.

ŽVEPLENO MAZILO S SIDROM

lajša srbenje pri lišajih itd. — Lonček K 1.—

Dr. Richterjevi lekarni „Pri zlatem levu“

Praga I, Elizabetina cesta 5.

Za čas seče in žetve

priporočam najboljše
na svetu, zlata vredne

„Vulkan“-kose

grobne križe itd., sploh vsakovrstno železnino po najnižjih cenah. Prosim za obilen obisk.

J. B. HAFNER, Celovec

trgovec z železnino „Pri zlati kosi“

Paradeisergasse šte. 3, zraven gostilne „Tiger“.

Da so „Vulkan-kose“ zares dobre, dobivam ustmena in pismena sporočila (zahvale), n. pr. I. Čežar p. d. Janež, župan v Skočah; Miha Šlajher, trgovec v Logivasi; I. Kališnik, veleposestnik v Selah pri Borovljah; I. Kramer, posestnik v Apačah, in še mnogo drugih.

Le ena poskušnja zadostuje.

Preprodajalci se iščejo.

Posebna izdaja.

II.

Sicer je stvar že znana
iz starodavnih dni,
da boljšega od „Palme“
nihče iznašel ni.

Zalostna usoda

je, če se počuti kdo slabega, trpečega, nervoznega in vidi, kako ginevajo njegove moči. Posebno žalostno za tiste, ki morajo v hudem boju za vsakdanji kruh braniti svoj obstanek, svoj zaslužek proti mnogim bolj zdravim konkurentom.

Ginevanje življenske energije, življenske moči prihaja odtod, če izgubi kri počasi svojo pravo sestavo in zlasti svojo vsebino na redilnih snoveh vsled napačne hrane, napačnega načina življenja, slabo preostalih boleznih, žalosti, skrbi in drugih duševnih vplivov. Vsled te slabokrvnosti zastaja krvni obtok in prihajajo vse mogoče bolezni, glavobol, slab tek, zaprtje, bolečine v želodcu in čreveh, zapnenje žil in mnoge druge bolezni. Ne moremo več tako delati kakor svoj čas in obupani zremo v bodočnost.

Bolni, os'abeli živci slabijo voljo!

Nespanje, utrujenost, hitro duševno utrujenost, raztresenost, brezmišelnost nastajajo in nam vzamejo zmožnost, da ne moremo ugoditi vsem zahtevam. Če hočemo, da se naš telesni stroj ne obrabi prezgodaj, da se povrne zdravje in da

veselje napolni našo dušo,

moremo doseči to le s sredstvom, ki osvežuje in mladi kri, pospešuje pretvorbo snovi in podeljuje telesu in duhu tako veliko moč, kakršna je potrebna, da premagamo bolestan motenja. Temu namenu služi Biodyn, ki je že

tisočem pomagal k novemu življenju.

Z Biodynom dobi kri, ki mora vse organe, tudi možgane, hrbiti mozek in živce preživljati, najpotrebnejšo snov za vzdrževanje telesa in napravljati

mirne živce, zdržno moč in življensko srečo.

Vzemite Biodyn in Vaši živci bodo zopet okrepani, Vaše telo bo z novo močjo prešinjeno.

Za poizkus Vam zastoj pošljem, če pišete ponj. Sami se boste lahko prepričali, kako izvrstno bo učinkovalo moje sredstvo. **Dam popolno jamstvo.** da Biodyn ne vsebuje nobenih škodljivih sestavin, in Vam pošljem obenem za poizkus zelo poučno dragoceno razpravo, ki Vam bo o vsem dala temeljito pojasnilo. Ne čakajte in pišite mi z vsem zaupanjem. Dopisnica zadostuje. Naslovite jo na ekspedicijo operne lekarni, Budimpešta, VI., oddelek 477.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 8,000.000.

Rezervni fondii okroglo K 1,000.000.—.

Denarne vloge na
knjižice se obre-
stujejo po

4 1/2 %

od dneva vloge
do dneva vzdiga.
Rentni davek
plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavčije. Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

po dogovoru od **4 1/2 %** naprej.